

จีนเผชิญน้ำท่วมใหญ่ จุดผลิตข้าวเสียหายหนัก แม้ไทยจะได้านิสงส์ แต่ปริมาณส่งออกข้าวไทยไปจีนปี 2024 อาจยังหดตัว 2%YoY

CURRENT ISSUE

Vol.30 No.3514 23 กรกฎาคม 2024

- จีนตอนใต้เผชิญน้ำท่วมใหญ่ตั้งแต่มี.ย.2024 คาดจุดผลิตข้าวจีนทั้งปี 2024 ลดลง 3%YoY หรือคิดเป็นกว่า 4 ล้านตัน สูงสุดในรอบ 20 ปี
- จีนคงทยอยนำเข้าข้าวเพื่อชดเชยผลผลิตที่เสียหาย และเพื่อเพิ่มสต็อกตามนโยบายความมั่นคงด้านอาหาร โดยจีนคงเลือกนำเข้าจากไทยเป็นหลัก เพราะตรงกับฤดูข้าวหลักออกสู่ตลาด ทำให้ไทยอาจได้รับานิสงส์ แต่คงไม่มากเพราะต้องแข่งกับข้าวเวียดนามที่ราคาถูกลง
- แม้ไทยจะได้านิสงส์หลังจีนน้ำท่วม แต่คาดทั้งปี 2024 อาจยังเห็นปริมาณส่งออกข้าวไทยไปจีนลดลง 2%YoY ขณะที่ราคาอาจพุ่ง 14%YoY หนุนมูลค่าส่งออกเติบโต 12%YoY

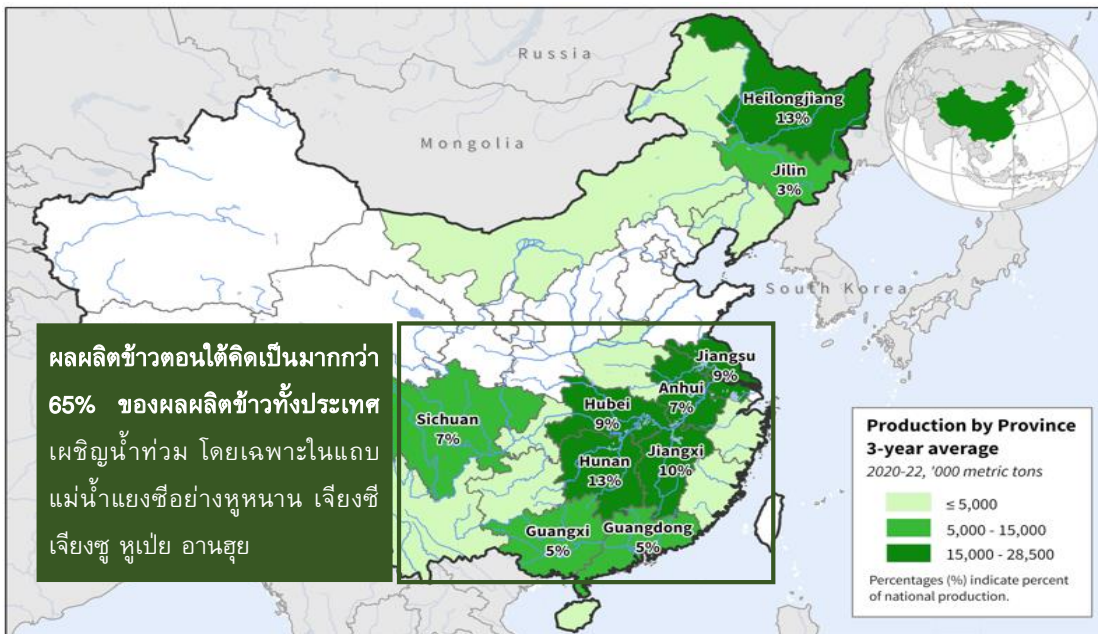

ลัดดาวัลย์ เฉลิมแสนยากร

เจ้าหน้าที่วิจัยอาวุโส

laddawan.cha@kasikornresearch.com

รูปที่ 1 สัดส่วนผลผลิตข้าวของจีนเฉลี่ยปี 2020-2022 แบ่งตามแหล่งปลูกสำคัญ

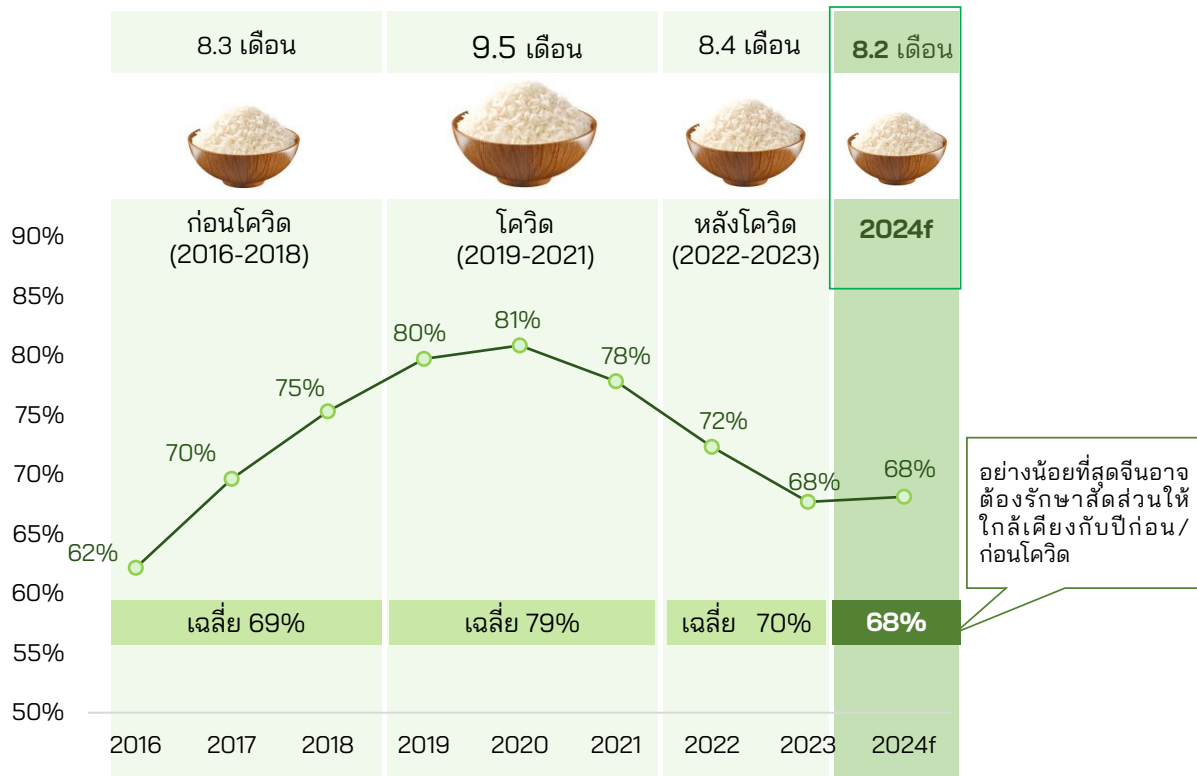
ที่มา : USDA รวบรวมโดยศูนย์วิจัยกสิกรไทย

จีนตอนใต้เผชิญน้ำท่วมใหญ่ปี 2024 ผลผลิตข้าวเสียหายหนัก โดยฝนตกหนัก/น้ำท่วมเกิดขึ้นในหลายพื้นที่ตั้งแต่มี.ย.2024 และบางพื้นที่ฝนตกหนักเดือนระดับสีแดง จนทางการจีนต้องออกประกาศรับมือน้ำท่วมฉุกเฉินในพื้นที่ระดับมณฑล 4 แห่ง และล่าสุดในต้นก.ค.ได้เกิดเขื่อนแตกในมณฑลหูหนาน ซึ่งเป็นแหล่งปลูกข้าวใหญ่ที่สุดในแถบแม่น้ำแยงซี

ทั้งนี้ ผลผลิตข้าวทางตอนใต้ของจีนคิดเป็นมากกว่า 65% ของผลผลิตข้าวทั้งประเทศ (รูปที่ 1) ซึ่งส่วนใหญ่อยู่ในช่วงเก็บเกี่ยวข้าวในฤดูหลัก นอกจากนี้ ผลของน้ำท่วมอาจกระทบต่อเนื่องไปยังข้าวในฤดูรองของจีนที่อาจได้รับความเสียหายด้วย ทำให้คาดว่าภาพรวมผลผลิตข้าวจีนทั้งปี 2024 อาจลดลง 3%YoY หรือลดลงราว 4 ล้านตัน รุนแรงที่สุดในรอบ 20 ปี

จีนอาจทยอยนำเข้าข้าวเพิ่มหลังน้ำท่วม เพื่อชดเชยผลผลิตที่เสียหายและเพื่อเป็นความมั่นคงด้านอาหาร แม้จีนจะผลิตข้าวได้เอง แต่ด้วยประชากรจำนวนมากที่บริโภคข้าวเป็นหลัก จีนจึงยังต้องนำเข้าข้าวทุกปี และเพื่อเป็นไปตามนโยบายหมายเลขที่ 1 ของจีนที่เน้นเรื่องความมั่นคงด้านอาหารอย่างจริงจังตลอดจนเป้าหมายสู่การเป็นประเทศที่มีความแข็งแกร่งด้านการเกษตรเป็นภารกิจหลัก ทำให้เมื่อเกิดสถานการณ์ฉุกเฉินอย่างน้ำท่วมใหญ่ จีนจึงอาจจำเป็นต้องนำเข้าข้าวเพิ่มเพื่อชดเชยผลผลิตที่เสียหาย และเติมสต็อกให้เพียงพอต่อการบริโภคในประเทศ สะท้อนผ่านสัดส่วนปริมาณสต็อกต่อการบริโภคต่อปีของจีนที่ชี้ให้เห็นถึงระดับความมั่นคงด้านอาหาร (รูปที่ 2)

รูปที่ 2 จีนสต็อกข้าวเพื่อความมั่นคงด้านอาหารจากทั้งปี

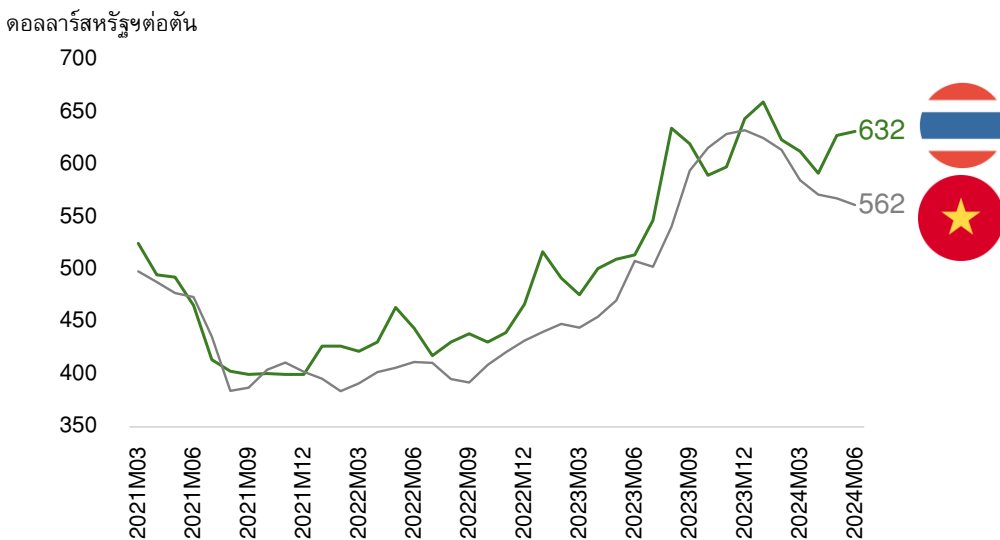
ที่มา: วิเคราะห์โดยศูนย์วิจัยกสิกรไทย (ณ ก.ค.2024) จากข้อมูลของ USDA

ทั้งนี้ คาดว่าอย่างน้อยที่สุดจีนจะต้องรักษาระดับสัดส่วนสต็อกต่อการบริโภคข้าวในปี 2024 ไว้ที่ราว 68% หรือมีกันไว้เป็นสต็อกสำหรับบริโภคในประเทศได้ราว 8.2 เดือนจากทั้งปี ซึ่งคงเป็นสัดส่วนใกล้เคียงปีก่อน/ก่อนโควิด โดยอาจเห็นจีนทยอยนำเข้าข้าวมากขึ้นในก.ย.-ธ.ค. 2024 หลังสถานการณ์น้ำท่วมหนักช่วงมิ.ย.-ส.ค. คลี่คลายลง

จีนอาจเลือกนำเข้าจากไทยเป็นหลัก เพราะตรงกับฤดูข้าวหลักของไทยที่มีผลผลิตออกสู่ตลาด (ข้าวนาปี)¹ ในจังหวะที่ผลผลิตข้าวของจีนและคู่แข่งสำคัญอย่างเวียดนามมีผลผลิตทยอยลดลงตามฤดูกาล โดยคาดว่าไทยอาจได้อานิสงส์จากจีนเกิดน้ำท่วม จะหนุนให้ปริมาณส่งออกข้าวไทยไปจีนในมิ.ย.-ธ.ค. 2024 โตราว 2%YoY (จาก 0.31 ล้านตันในปี 2023 เป็น 0.32 ล้านตันในปี 2024)

อย่างไรก็ดี ด้วยภาพรวมราคาข้าวไทยที่สูงกว่าเวียดนาม (รูปที่ 3) จะเป็นปัจจัยกดดันสำคัญที่ทำให้ไทยแข่งขันได้ยาก ซึ่งอาจลดทอนผลของอานิสงส์ที่ไทยจะได้รับและอาจกระทบต่อส่วนแบ่งตลาดข้าวไทยในจีน

รูปที่ 3 ราคาส่งออกข้าวไทยสูงกว่าเวียดนามโดยเปรียบเทียบ

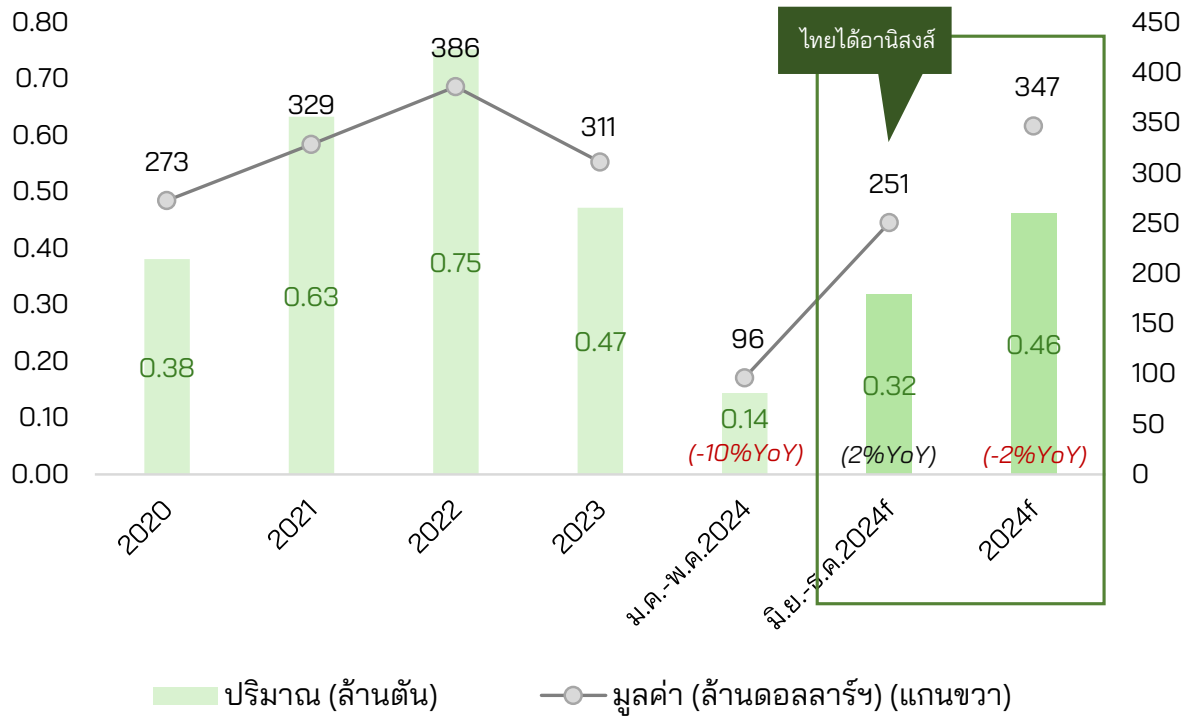
หมายเหตุ: เป็นราคาส่งออกข้าวขาว 5%

ที่มา: WORLD BANK รวมรวมโดยศูนย์วิจัยกสิกรรมไทย

แม้ไทยจะได้อานิสงส์จากน้ำท่วมใหญ่ในจีน แต่คาดว่าภาพทั้งปี 2024 จะยังคงเห็นปริมาณส่งออกข้าวไทยไปจีนที่หดตัวราว 2%YoY (จาก 0.47 ล้านตันในปี 2023 เป็น 0.46 ล้านตันในปี 2024) เนื่องจากความสามารถในการแข่งขันด้านราคาของไทยที่ลดลง ขณะที่คาดว่าราคาข้าวคงพุ่งราว 14%YoY จะช่วยหนุนมูลค่าส่งออกข้าวไทยไปจีนให้ขยายตัวได้ราว 12%YoY (จาก 311 ล้านดอลลาร์สหรัฐในปี 2023 เป็น 347 ล้านดอลลาร์สหรัฐในปี 2024) (รูปที่ 4)

¹ ผลผลิตข้าวนาปีของไทยคิดเป็น 78 ของปริมาณผลผลิตข้าวทั้งประเทศ โดยในช่วงก.ย.-ธ.ค. มีผลผลิตข้าวนาปีที่เก็บเกี่ยวออกสู่ตลาดราว 89% ของปริมาณผลผลิตข้าวนาปีทั้งปี (ข้อมูลจากสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร)

รูปที่ 4 คาดการณ์ปริมาณและมูลค่าส่งออกข้าวไทยไปจีนในปี 2024

หมายเหตุ: ตัวเลขในวงเล็บคือ อัตราการขยายตัวของปริมาณการส่งออกข้าวไทยไปจีน (%YoY)

ที่มา: คาดการณ์โดยศูนย์วิจัยกสิกรไทย (ธ. ก.ค. 2024) จากข้อมูลของ MOC, WORLD BANK, TRADEMAP

Disclaimers รายงานวิจัยนี้จัดทำโดย บริษัท ศูนย์วิจัยกสิกรไทย จำกัด (KResearch) เพื่อเผยแพร่เป็นการทั่วไป โดยอาศัยแหล่งข้อมูลสาธารณะ หรือ ข้อมูลที่เชื่อว่ามีที่น่าเชื่อถือที่ปรากฏขณะจัดทำ ซึ่งอาจเปลี่ยนแปลงได้ในแต่ละช่วงเวลา ทั้งนี้ KResearch มิอาจรับรองความถูกต้อง ความน่าเชื่อถือ ความเหมาะสม ความครบถ้วนสมบูรณ์ หรือความเป็นปัจจุบันของข้อมูลดังกล่าว และไม่ได้มีวัตถุประสงค์เพื่อชี้ชวน เสนอแนะ ให้คำแนะนำ หรือจูงใจในการตัดสินใจเพื่อดำเนินการใดๆ แต่อย่างใด ดังนั้น ท่านควรศึกษาข้อมูลด้วยความระมัดระวังและใช้วิจารณญาณอย่างรอบคอบก่อนตัดสินใจใดๆ KResearch จะไม่รับผิดชอบในความเสี่ยงใดๆที่เกิดขึ้นจากการใช้ข้อมูลดังกล่าว

ข้อมูลใดๆ ที่ปรากฏในรายงานวิจัยนี้ถือเป็นทรัพย์สินของ KResearch และ/หรือบุคคลที่สาม (แล้วแต่กรณี) การนำข้อมูลดังกล่าว (ไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วน) ไปใช้ต้องแสดงข้อความถึงสิทธิความเป็นเจ้าของแก่ KResearch และ/หรือบุคคลที่สาม (แล้วแต่กรณี) หรือแหล่งที่มาของข้อมูลนั้นๆ ทั้งนี้ ท่านจะไม่ทำซ้ำ ปรับปรุง ดัดแปลง แก้ไข ส่งต่อ เผยแพร่ หรือกระทำในลักษณะใดๆ เพื่อวัตถุประสงค์ในทางการค้า โดยไม่ได้รับอนุญาตล่วงหน้า เป็นลายลักษณ์อักษรจาก KResearch และ/หรือบุคคลที่สาม (แล้วแต่กรณี)

บริการทุกระดับประทับใจ